

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФСЬКІ ТА СОЦІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

«Філософські та соціологічні основи професійної діяльності» - одна з основних навчальних дисциплін, що забезпечують підготовку бакалаврів у галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 035 «Філологія», спеціалізації «Загальний переклад». В результаті вивчення дисципліни студенти, як здобувачі освіти першого (бакалаврського) рівня, мають стати компетентними фахівцями, здатними розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в у галузі філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами, що потребує сформованого сучасного державницького світогляду, розуміння свого належного місця у процесі українського державотворення, здатності діяти соціально відповідально та свідомо. У межах цього курсу студенти продовжують формувати загальнокультурні та професійні компетентності, необхідні для підготовки випускника як фахівця, здатного здійснювати безпосереднє забезпечення письмової і усної комунікації та інформації іноземними мовами в різних галузях господарства, науки і культури шляхом перекладу текстів різних типів іноземною та рідною мовою, доведення цих текстів усно або письмово до адресатів з використанням відповідного обладнання та технології, виконання навчально-допоміжної роботи, пов'язаної з філологією та перекладознавством.

Дисципліна «Філософські та соціологічні основи професійної діяльності» утворює світоглядну та методологічну базу для професійного становлення та зростання студентів як майбутніх фахівців та гідних громадян України.

Робота із значними масивами інформації, її видобування та критичне переосмислення під час опрацювання наукової літератури та Інтернет-джерел, підготовка презентацій та виступів до семінарських та групових занять, участь у дискусіях, підготовка та захист індивідуального науково-дослідного завдання, виступи на науково-практичних конференціях у межах опанування дисципліни «Філософські та соціологічні основи професійної діяльності» дозволяють студентам формувати компетентності, що забезпечують якість їх подальшої освітньої та професійної діяльності.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

5 кредити (150 годин): 80 години аудиторної роботи, 70 годин самостійної роботи.

МЕТА КУРСУ

Мета курсу – формування і розвиток студентами філософської та соціологічної культури мислення; філософського розуміння світу та ролі людини в сучасному інформаційно-технічному світі; необхідних знань та практичних навиків щодо феноменів соціального та їх соціологічного дослідження; засвоєння філософських та соціологічних знань як методологічного засобу для аналізу природних та соціальних явищ та процесів, технічних та гуманітарних наук; виховання у майбутніх фахівців сучасного державницького світогляду, розуміння свого належного місця у процесі українського державотворення; лідерського стилю управлінської діяльності, уміння вести діалоги і дискусії; підготовка студентів до фахового виконання професійних завдань.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

У результаті вивчення навчальної дисципліни випускники повинні:

Знати:

досягнення, зміст, історію світової та української філософської та соціологічної думки; методологічні функції філософії та соціології у науковому та практичному аспектах;

основні принципи, закони і категорії діалектики та особливості їх прояву в житті суспільства і професійній практиці;

предмет, структуру і завдання логіки; сутність і категорії етики та естетики;

сутність та зміст основних світових релігій; особливість релігійних конфесій і сучасних релігійних процесів в Україні;

соціальний зміст тих суспільних явищ та процесів, що важливі для практичної діяльності фахівця в галузі філології: соціологічного пояснення суспільства, його стратифікаційної та інституціональної структур; соціальних змін та соціальних процесів, закономірностей та тенденцій розвитку сучасного світу та українського суспільства;

особливості соціологічного розуміння особистості, соціальної структури особистості та соціальних типів особистостей; соціологічного аналізу родини, побуту та дозвілля; образу життя; соціальних змін та процесів, зокрема у військово-соціальній сфері;

особливості організації й проведення конкретного соціологічного дослідження у первинних колективах.

Уміти:

самостійно аналізувати факти, явища та процеси в системі «людина-світ», «людина-суспільство» в їх діалектичному взаємозв'язку та з урахуванням змін, що відбуваються в світі та в Україні; прогнозувати соціальні процеси у професійних колективах і керувати ними;

формувати й впроваджувати заходи щодо удосконалення соціальних стосунків у професійних колективах; здійснювати диференційний підхід до віруючих у залежності від їх релігійних поглядів;

робити світоглядні і методологічні висновки на основі отриманих знань; працювати з науковою і суспільно-політичною літературою.

Володіти:

здатністю розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі філології або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціально-гуманітарних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

здатністю дотримуватись морально-етичних норм поведінки, створювати атмосферу довіри, взаємоповаги, доброзичливості і толерантності у колективі, діяти соціально відповідально та свідомо;

здатністю реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

здатністю творчо мислити, формувати особисту мотивацію на професійну діяльність, приймати обґрунтовані рішення, мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

здатністю до самооцінки, наполегливості, активності, комунікабельності, стресостійкості, самоконтролю;

здатністю зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

здатністю працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи професійні обов'язки;

здатністю до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

Мати уявлення (бути ознайомленим):

зі специфікою сучасного філософського процесу, його сутністю та змістом;

з особливостями, сутністю та змістом філософських і соціологічних доктрин та концепцій,

основними філософськими та соціологічними школами та напрямками; основними школами та напрямками сучасної військової соціології,

з методологією та методикою наукового, зокрема соціологічного, пізнання.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення дисципліни «Філософські та соціологічні основи професійної діяльності» передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОПП підготовки бакалаврів у галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 035 «Філологія», спеціалізації «Переклад», «Загальний переклад» (див. Табл. 1).

Компетентності, які студент набуває в результаті навчання:

ЗК – загальнокультурна компетентність;

ПК – професійні компетентності:

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення студентами

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ЗК	Здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень; здатність до самостійного оволодіння новими методами дослідження; здатність проявляти ініціативу, нести відповідальність за власне рішення; здатність самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати у практичній діяльності нові знання й уміння; здатність породжувати нові ідеї (креативність), адаптуватися до нових ситуацій, оцінювати накопичений досвід, аналізувати свої можливості; здатність орієнтуватися в соціальних процесах, використовувати знання і методи суспільно-значущих наук при вирішенні професійних завдань; здатність до толерантної поведінки з урахуванням етнокультурних відмінностей, до роботи в колективі, попередженні та розв'язання конфліктних ситуацій в процесі професійної діяльності; здатність до критики та самокритики, вміння працювати в команді співпрацювати з експертами в інших предметних областях; сприймати різноманітність та між культурні відмінності; працювати в міжнародному контексті.	Частково, під час семінарських та практичних занять. Частково, під час виконання індивідуального завдання. Опосередковано, під час модульного контролю.	Поточне, виконання індивідуального завдання, модульний контроль, підсумкове (залік).
ПК-2	Комунікативна компетентність – володіння комунікативними стратегіями й тактиками, риторичними, стилістичними та мовними нормами й прийомами,	Частково, під час семінарських,	Поточне, модульний контроль,

	прийнятими в різних галузях комунікації, вміння адекватно використовувати їх при розв'язанні професійних завдань, здатність здійснювати мовленнєву діяльність через реалізацію комунікативної, мовленнєвої поведінки на основі фонологічних, лексико-граматичних, соціологічних і країнознавчих знань та навичок відповідно до різноманітних завдань і ситуацій спілкування.	практичних та групових занять. Опосередковано, під час модульного контролю.	підсумкове (залік)
ПК-5	Соціальна компетентність – готовність і бажання взаємодіяти з іншими, впевненість у собі, а також уміння поставити себе на місце іншого і здатність впоратися із ситуацією, що склалася.	Частково, під час семінарських, практичних та групових занять, Опосередковано, під час модульного контролю.	Поточне, модульний контроль, підсумкове (залік)
ПК-7	Викладацька компетентність – здатність викладати іноземну мову (англійську та французьку/німецьку) та перекладознавство, знання основних педагогічних технологій та технік взаємодії в педагогічному спілкуванні; попередження конфліктів у педагогічній взаємодії, шляхи їхнього запобігання та стратегія вирішення; здатність до ініціативи відповідальності за якість та прагнення до успіху.	Опосередковано, під час лекційних, семінарських, практичних та групових занять, виконання індивідуального науково-дослідного завдання.	Поточне, виконання індивідуального науково-дослідного завдання, модульний контроль, підсумкове (залік).

Студенти працюють з навчально-методичною та науковою інформацією яку отримують під час аудиторних занять та самостійної роботи, у бібліотеках та мережі Інтернет, під час консультацій викладача.

Основними видами навчальних занять з даної дисципліни є лекції, семінарські, практичні та групові заняття. Студенти виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими ними індивідуально або у складі груп аналізу проблем; беруть участь у дискусіях, бесідах, діалогах, роботі науково-практичних конференцій у межах тематики наступних змістовних модулів:

Блок змістових модулів І. Філософські основи професійної діяльності.

Змістовий модуль 1. Предмет, функції та основні етапи розвитку філософії.

Змістовий модуль 2. Сутність, механізм та методи філософського пізнання.

Змістовий модуль 3. Формальна логіка.

Змістовий модуль 4. Онтологія.

Змістовий модуль 5. Філософська антропологія

Змістовий модуль 6. Соціальна філософія

Змістовий модуль 7. Історія і теорія вірувань та релігій.

Змістовий модуль 8. Релігія в Україні.

Блок змістових модулів ІІ. Соціологічні основи професійної діяльності

Змістовий модуль 9. Соціологія як наука про суспільство.

Змістовий модуль 10. Суспільство та його структура.

Змістовий модуль 11. Соціальні зміни та соціальні процеси.

Змістовий модуль 12. Соціологічний аналіз особистості, родини, побуту та образу життя.

Змістовий модуль 13. Зміст та призначення соціологічного дослідження.

Виконання індивідуального науково-дослідного завдання полягає у самостійному проведенні дослідження, відповідно до запропонованої викладачем тематики та з урахуванням наукових інтересів, індивідуальних здібностей та особливостей студентів, оформлених у вигляді наукового реферату, тез доповідей та виступів на науково-практичних конференціях, що формує філософсько-методологічну культуру студентів та навички науково-дослідницької діяльності.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється на групових заняттях шляхом усного або письмового опитування. На семінарських заняттях оцінюється ступінь засвоєння теоретичного матеріалу, вміння аргументовано довести та відстояти власну позицію шляхом заслуховування підготовленої доповіді та/або розгорнутої відповіді на питання, запропоновані викладачем для обговорення, проведення дискусії з актуальних проблем філософії та соціології. На практичних заняттях оцінюється здатність студентів на практиці (через відпрацювання завдань щодо підготовки та проведення простого соціологічного дослідження у навчальній групі) реалізувати набуті під час навчання теоретичні знання.

ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ЗАВДАННЯ

При оцінюванні виконання індивідуального науково-дослідного завдання враховуються самостійність виконання завдання, вид наукової діяльності (науковий реферат, доповідь на науково-практичній конференції) повнота розкриття тематики, відповідність стандартам оформлення, ступінь опрацювання джерел, наявність ознак наукової новизни. Максимальна кількість балів: науковий реферат – 20 балів, доповідь, яка передбачає публікацію тез доповіді – 10 балів.

РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)

Рубіжне оцінювання здійснюється під час семінарських та практичних занять за змістовими модулями 1-14.

Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Знання та правильне використання концептуальних підходів, базових теорій та категоріального апарату філософії та соціології;
- Активність курсанта на заняттях: участь у дискусіях, бесідах, діалогах;
- Повнота, достовірність та актуальність інформації щодо розкриття теми;
- Творчість, самостійність та системність мислення;
- Здатність аргументовано відстоювати обрану позицію, культура ведення дискусії;
- Якість підготовленої презентації.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Метою заліку є контроль ступеню засвоєння студентами теоретичного матеріалу та опанування ними практичних навичок щодо змісту дисципліни.

Знання студентів оцінюються відповідно до Положення «Про оцінювання знань здобувачів вищої освіти за кредитно-модульною системою у Національній академії

Національної гвардії України»: за національною (чотирибальною - "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") шкалою, шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) і за 100 бальною шкалою академії.

На заліку оцінка виводиться за окремими оцінками за відповіді на запитання білета.

При двох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (A), якщо обидві оцінки «відмінно» (A).

«Добре» (B), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (A), а друга «добре» (B);
- обидві оцінки «добре» (B).

«Добре» (C), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (A), а друга «добре» (C) або «задовільно» (D або E);
- обидві оцінки «добре» (B або C).

«Задовільно» (D), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (D);
- одна оцінка «добре» (B або C), а друга - «задовільно» (D або E).

«Задовільно» (E), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (E).

«Незадовільно» (F або FX), якщо одна з окремих оцінок «незадовільно» (F або FX).

При проведенні заліку у формі комп'ютерного тестування оцінка за тестові завдання виставляється:

«Відмінно» (A), якщо надано понад 90% правильних відповідей;

«добре» (B), якщо надано 82-89% правильних відповідей;

«добре» (C), якщо надано 75-81% правильних відповідей;

«задовільно» (D), якщо надано 66-74% правильних відповідей;

«задовільно» (E), якщо надано 60-65% правильних відповідей;

«незадовільно» (FX), якщо надано 35-59% правильних відповідей;

«незадовільно» (F), якщо надано 1-34% правильних відповідей.

Підсумкова оцінка формується через розподіл балів між поточним контролем, виконанням індивідуального науково-дослідного завдання та заліком у співвідношенні 50% оцінки за поточний контроль під час групових, практичних та семінарських занять, 30% за виконання індивідуального науково-дослідного завдання і 20% за результати заліку.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає навчання у складі навчальної групи – лекції, групові, практичні та семінарські заняття. Самостійна робота може бути як у складі навчальної групи, так і індивідуальною.

- Завдання на самостійну підготовку, групові та семінарські заняття є обов'язковими для виконання.

- Атмосфера аудиторії передбачає відкритість, доброзичливість, здатність до творчого пошуку, стимулює керативність та системність мислення студентів, сприяє формуванню філософсько-методологічної та соціологічної культури мислення.

- Усі учасники навчального процесу дотримуються академічної доброчесності. Плагіат у виступах не допускається.

- Під час навчання студенти додержуються принципів толерантності та гендерної рівності, уникають та застерігають колег від порушень норм доброчесної поведінки, зокрема, проявів сексизму та екстремізму, під час виступів дотримуються вимог щодо ведення дискусій.

- Викладач вітає творчу активність студентів за тематикою курсу, виявлену при підготовці презентацій, у виступах на конференціях, диспутах, при написанні індивідуального науково-дослідного завдання. Це враховується у результатах підсумкового

оцінювання за наявності звітнього матеріалу (відео, збірник праць, сертифікат учасника конференції тощо).